

ZAKON
O UPRAVNIM SPOROVIMA
BOSNE I HERCEGOVINE

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Radi ostvarivanja sudske zaštite prava građana, preduzeća, društava, ustanova i drugih pravnih lica u Bosni i Hercegovini, ovim zakonom utvrđuju se pravila upravnog spora u kojem se odlučuje o zakonitosti pojedinačnih i općih konačnih upravnih akata donesenih na osnovu zakona pri vršenju javnih funkcija institucija Bosne i Hercegovine kojim se rješava o pravima i obavezama građana i pravnih lica.

Član 2.

Pravo pokretanja upravnog spora ima:

- 1) građanin ili pravno lice ako je konačnim upravnim aktom povrijeđeno neko njegovo pravo ili neposredni lični interes zasnovan na zakonu;
- 2) ako je konačnim upravnim aktom povrijeđen zakon na štetu Bosne i Hercegovine ili je povrijeđen zakon u korist pravnog lica ili građanina, upravni spor može pokrenuti Pravobranilac Bosne i Hercegovine;
- 3) državni službenici ako je konačnim upravnim aktom povrijeđeno njihovo pravo iz radnog odnosa;
- 4) grupe koje zastupaju kolektivne interese (udruženja i fondacije, korporacije, sindikati) ako su konačnim upravnim aktom povrijeđena njihova prava ili kolektivni interesi koje zastupaju;
- 5) organ uprave, služba za upravu, poslovna jedinica preduzeća (društva), naselje ili grupa lica i sl., iako nemaju svojstvo pravnog lica, mogu pokrenuti upravni spor, ako mogu biti nosioci prava i obaveza o kojima se rješavalo u upravnom postupku;
- 6) u slučaju iz tačke 2. ovog stava svi organi uprave, službe za upravu i pravna lica dužni su o takvim aktima, kad za njih saznaju, obavijestiti nadležnog pravobranioca ili drugi zakonom ovlašteni organ.

Upravni spor može pokrenuti i ombudsmen za Bosnu i Hercegovinu, a i intervenirati u postupku koji je u toku kad u vršenju poslova iz svoje nadležnosti nađe da je konačnim upravnim aktom povrijeđeno ljudsko dostojanstvo, prava i slobode građana zagwarantovani Ustavom Bosne i Hercegovine i instrumentima navedenim u Aneksu I. Ustava Bosne i Hercegovine.

Član 3.

Presude suda Bosne i Hercegovine, donesene u upravnim sporovima, su konačne i obavezujuće u skladu s odredbama ovog zakona.

Član 4.

Institucije Bosne i Hercegovine, u smislu ovog zakona, su: ministarstva Bosne i Hercegovine i njihova tijela, javne agencije, javne korporacije, institucije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i druge organizacije utvrđene zakonom države Bosne i Hercegovine koje vrše javna ovlaštenja, koja su Ustavom Bosne i Hercegovine određena u nadležnost Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: nadležna institucija).

II - NADLEŽNOST

Član 5.

Upravne sporove rješava Upravno odjeljenje Suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud).

Član 6.

Sud odlučuje po tužbama protiv konačnih upravnih akata institucija Bosne i Hercegovine iz člana 4. ovog zakona.

Član 7.

U upravnim sporovima Sud odlučuje u vijeću sastavljenom od trojice sudija, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

III - UPRAVNI SPOR

Član 8.

Upravni spor može se voditi samo protiv konačnog upravnog akta.

Konačni upravni akt, u smislu ovog zakona, jeste akt kojim nadležna institucija iz člana 4. ovog zakona, rješava o izvjesnom pravu ili obavezi građanina ili pravnog lica u nekoj upravnoj stvari (u daljem tekstu: konačni upravni akt).

Član 9.

Upravni spor može se pokrenuti samo protiv konačnih upravnih akata koje su donijele institucije iz člana 4. ovog zakona.

Upravni spor može se pokrenuti i kada se radi o upravnoj šutnji institucije iz člana 4. ovog zakona (administrativna šutnja), pod uslovima predviđenim članom 21. ovog zakona.

Član 10.

Upravni spor ne može se voditi:

- 1) protiv konačnih upravnih akata donesenih u stvarima u kojima je sudska zaštita osigurana van upravnog spora;
- 2) protiv konačnih upravnih akata donesenih u stvarima o kojima se po izričitoj odredbi zakona ne može voditi upravni spor;
- 3) u stvarima o kojima neposredno na osnovu ustavnih ovlaštenja odlučuju Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ili Predsjedništvo Bosne i Hercegovine.

U stvarima iz tačke 2. stava 1. ovog člana, može se voditi upravni spor kad je nadležna institucija pri donošenju konačnog upravnog akta prekoračila granice svoje nadležnosti.

Član 11.

Konačni upravni akt može se pobijati:

- 1) ako u aktu nije primijenjen ili je nepravilno primijenjen zakon Bosne i Hercegovine, odnosno propis zasnovan na zakonu ili opći akt, pri vršenju dužnosti nadležnih institucija;

- 2) ako je akt donijela nenadležna institucija Bosne i Hercegovine;
- 3) ako u upravnom postupku koji je prethodio donošenju akata nije postupljeno po pravilima postupka, a naročito ako činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno, ili ako je iz utvrđenih činjenica izveden nepravilan zaključak u pogledu činjeničnog stanja;
- 4) ako je nadležna institucija, rješavajući po slobodnoj ocjeni, prekoračila granice ovlaštenja koja su joj data pravnim propisima i suprotno cilju u kojem joj je ovlaštenje dato.

Član 12.

Tužba za pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje pobijanog konačnog upravnog akta, ako Sud drugačije ne odluči.

U upravnom sporu može se tražiti:

- 1) da se utvrdi da je pobijani konačni upravni akt u suprotnosti sa zakonom i da se poništi;
- 2) da se, po potrebi, tužiocu prizna pravni status i pravo na povrat u pređašnje stanje prije izvršenja pobijanog konačnog upravnog akta;
- 3) da se utvrdi odgovornost uprave, uključujući i obavezu plaćanja naknade za nastalu štetu;
- 4) da se odredi ispunjavanje zakonskih obaveza, ako se radi o nečinjenju od strane uprave ili javnih agencija.

Član 13.

U upravnom sporu može se tražiti i povrat oduzetih stvari, kao i naknada štete koja je tužiocu nanesena izvršenjem konačnog upravnog akta koji se pobija.

Član 14.

Tužilac u upravnom sporu može biti građanin, pravno lice i druga lica iz člana 2. ovog zakona pod uslovima utvrđenim u toj odredbi.

Član 15.

Kada je građaninu koji je učlanjen u neku društvenu organizaciju ili udruženje građana, koje, prema svojim pravilima (statut), ima zadatak da štiti određena prava i interese svojih članova, konačnim upravnim aktom povrijeđeno koje takvo pravo ili interes, ta društvena organizacija, odnosno udruženje građana može, po pismenom pristanku svog člana, u njegovo ime podnijeti tužbu i voditi upravni spor protiv takvog upravnog akta.

Organizacija, odnosno udruženje iz stava 1. ovog člana može u svakom stadiju postupka, s pravima sporednog umješaka, stupiti u već pokrenuti spor na strani takvog građanina i u njegovu korist preduzimati sve radnje i upotrebljavati sva pravna sredstva, ukoliko to nije u suprotnosti s izjavama i postupcima samog građanina.

Član 16.

Treće lice kojem bi poništenje pobijanog konačnog upravnog akta neposredno bilo na štetu (zainteresirano lice) ima u sporu položaj stranke.

Član 17.

Tužena strana u upravnom sporu je institucija Bosne i Hercegovine iz člana 4. ovog zakona čiji se konačni upravni akt pobija.

Član 18.

Tužba, po pravilu, ne sprečava izvršenje konačnog upravnog akta protiv koga je podnesena, ako zakonom nije drukčije određeno.

Po zahtjevu tužioca, nadležna institucija za provođenje izvršenja pobijanog konačnog upravnog akta, odgodit će izvršenje do konačne sudske odluke, ako bi izvršenje nanijelo tužiocu štetu koja bi se teško mogla popraviti, a odgađanje nije protivno javnom interesu niti bi se njime nanijela veća nenadoknativa šteta protivnoj stranci. Uz zahtjev za odgađanje mora se priložiti dokaz o podnesenoj tužbi. Po svakom zahtjevu nadležna institucija mora donijeti rješenje najkasnije u roku od tri dana od prijema zahtjeva za odgodu izvršenja.

Nadležna institucija iz stava 2. ovog člana može i iz drugih razloga odgoditi izvršenje pobijanog konačnog upravnog akta do konačne sudske odluke, ako to javni interes dozvoljava.

Pod uslovima iz st. 2. i 3. ovog člana o odgađanju izvršenja konačnog upravnog akta protiv kojeg je podnesena tužba može odlučiti i Sud kome je tužba podnesena, ako to pismeno zatraži tužilac.

IV - POSTUPAK

Član 19.

Upravni spor pokreće se tužbom.

Tužba se podnosi u roku od dva mjeseca od dana kada je podnosilac tužbe obaviješten, odnosno kada je primio pobijani konačni upravni akt ili rješenje, odnosno od dana objavljivanja pobijanog propisa.

Rok iz stava 2. ovog člana važi i za pravobranioca Bosne i Hercegovine, odnosno ombudsmena Bosne i Hercegovine kada su ovlašteni za podnošenje tužbe.

Član 20.

Tužba se predaje Sudu neposredno ili mu se šalje poštom preporučeno.

Tužba se može izjaviti i na zapisnik kod Suda ili ma kog drugog suda u Bosni i Hercegovini. Dan predaje tužbe pošti preporučeno, odnosno dan izjavljivanja tužbe na zapisnik, smatra se kao dan predaje Sudu.

Ako tužba nije predata Sudu nego drugom organu, a stigne Sudu poslije isteka roka za podnošenje tužbe, smatrat će se da je na vrijeme podnesena ako se njeno podnošenje toj instituciji može pripisati neznanju ili očiglednoj omašci podnosioca tužbe.

Za lica koja se nalaze u vojskama entiteta Bosne i Hercegovine na obaveznoj vojnoj službi, dan predaje tužbe vojnoj jedinici, odnosno vojnoj ustanovi ili štabu, smatra se kao dan predaje Sudu.

Odredba stava 4. ovog člana odnosi se i na ostala lica u vojskama entiteta Bosne i Hercegovine na službi u vojnim jedinicama, odnosno vojnim ustanovama ili štabovima, u mjestima u kojima ne postoji redovna pošta.

Za lica lišena slobode, dan predaje tužbe upravi ustanove u kojoj se ta osoba nalazi, smatra se kao dan predaje Sudu.

Član 21.

Ako u upravnom postupku drugostepena institucija nije u roku od mjesec dana ili u posebnim propisom određenom kraćem roku donijela rješenje po žalbi stranke protiv prvostepenog rješenja, a ne donese ga ni u daljem roku od sedam dana po pismenom traženju, stranka može pokrenuti upravni spor kao da joj je žalba odbijena.